

5. ТАНЕЦ СЕ ИГРА СРЕТ СЕЛО

(Љубовта помеѓу Гавро и Трпана)

Во народната песна: **Танец се игра срет село**, уште еднаш во Тетовско се опева името на девојка по име Трпана, која била учителка во Непроштене, но, сега во љубов со ашикот-љубовцијата Гавро, од Непроштене, додека во народната песна: **Срце ме боли за Трпана** се однесува за Трпана од Тетово и Симо сарафот од Тетово. Тоа се две песни во кои се споменува името на девојката Трпана и нивната љубовна и животна судбина од Полог.

Пред неколку години бев кај чичко ми Слободан Спироски во Лешок и разговаравме за баба ми Цвета и некои односи во подалечното минато на нашата фамилија. Во разговорот ги споменавме и сестрите Менча-Менуша, Јорданка и Стојанка и братот Гавро на баба ми Цвета. На средбата присатен беше и мажот на мојата братучетка Рада Спироска, Мирко Тодоровски, со потекло од родот Костадиној од Долно маало од Лешок, кој е зет на чичко ми Слободан и стрина ми Љуба. Мирко рече дека има снимено селски песни на магнетофон, стара марка Грундиг, и ужива кога ги слуша и дека на кој пеат и Браќата Гавроски од Сиричино и дека ја има снимено и песната: Танец се игра сред село, која е опеана за Гавро, кој е вујко на татко ми Живко и чичко ми Слободан (Џобе) Спироски.

(Гавро Петрушов Димушевски, ашикот од Петкои од Непроштене-седи лево со бастум, неговата сестра, баба ми Цвета Онуфриевска, десно, неговиот шура, дедо ми Трпо Онуфриевски, во средина седи)
 (Gavro Petrusov Dimusevski, the dib of Petkoi-Neprosteno is sitting on the left with a stick, his sister, my grandmother Cveta Onufrijevska, right, his brother-in-law, my grandfather Trpo Onufrijevski is sitting in centre)

Зетот Мирко ми го позајми магнетофонот, отидов во МРТВ, кај новинарот Марко Илковски, кој ми организираше и техничарите ми ги преснимија песните на касета и ЦД и така ја слушнав песната: **Танец се игра сред село**, во изведба на Браќата Гавроски, а во која се опева Гавро Димушевски од фамилијата Петкои односно Ациини од Непроштене.

Ме заинтересира животната судбина на опеаниот Гавро Петрушов Димушевски од Непроштене и неговата голема љубов кон Трпана млада девојка од Град, дојдена за учителка во Непроштене.

Во оваа песна се опева ашикот Гавро од родот Петкои од Непроштене, од каде е баба ми Цвета, а во песната се споменуваат и мојот прадедо Спиро поп Ончев Симоновски и неговиот син поп Ѓиго Онуфриевски кој е брат на дедо ми Трпо од Лешок од родот Онуфриевски-Лалошои-Главинои-Византијци, а дедо ми Трпо е маж на баба ми Цвета.

(Цвета Петрушова Онуфриевска, моминско Димушевска од Петкои од Непроштене, сестра на ашикот Гавро Димушевски, со мажот Трпо Спиро Онуфриевски од Лалошои (Глајнои) од Лешок, 1924 г.)

(Cveta Petrusova Onufrievska, as a girl Dimusevska of Petkoi - Neprosteno, the dib's sister Gavro Dimusevski, with the husband Trpo Spirov Onufrievski of Lalojnoi (Glajnoi) - Lesok, 1924)

Мојата баба Цвета е омажена на 21 јули (4 август, по стар календар) 1917 година за дедо ми Трпо Онуфриевски и како девојка е дојдена од Непроштене. Баба ми Цвета е ќерка на Румена дојдена од Брезно од фамилијата Милевци, која е мажена за Петруш Димушевски од Непроштене од родот Петкои. Инаку, фамилијата Петкои ги викале и

Ациини, бидејќи некои претци од родот отишле како ации во Ерусалим и Јордан и затоа родот ги викале Ациини.

Оваа фамилија била во близки пријателски врски и со фамилијата на Боце Филиповски од Отуње, бидејќи и нивниот род ги викале Ациини. Боце ми рече дека дедо ми Трпо го учел него и сестра му Бора која е мажена во Лешок, која е мајка на Перко, Раде и Верка Васовски од Такарои од Лешок. Тој ми кажа дека на сликата од 1929 година се и Марков Борис и Бора односно нина Борејца од Лешок, жена на ато Боре кој ги има синовите Петре, Ладе и Стојанче Спироски. Боце ми раскажа дека чичко Трпче му бил учител и бил многу добар и авторитетен. Боце и децата бегале преку зидови и плотови и бавчи, кога ќе го сртнеле учителот Трпче. Боце, сестра му која е мажена во Лешок, за Ристо Васовски од Такарои и проф. Марков Борис се на фотографијата од 1929 год. во Отуње, а не на фотографијата од 1925 година. Ова ми кажа Боце Филиповски во март 2006 година во телефонски разговор. Инаку, Боце многу години живееше во близка врска со мојата учителка Рада Симовска од Тетово.

(Отуње, 1925, учителот Трпо Онуфриевски со учениците)
(Otunje, 1925, teacher Trpo Onufrievski with the pupils)

Баба Цвета е родена 1896 годна, а умира во 1985 година, односно живее 90 години.

Баба Цвета се мажи за дедо ми Трпо, кој е еден од четирите синови на поп Спиро и попадија Менуша Симоновски, кој е описан во песната, а кој се од свештеничкиот род Онуфриевски-Лалошои-Главинои-Византици во Лешок. Дедо Трпо има завршено богословско учителско училиште во Призрен 1920 година и е првиот учен учител од Лешок и Долни Полог. Дедо Трпо има тројца браќа Андро, Никче и поп Гиго, кој е описан во песната.

Баба Цвета и дедо Трпо имаат двајца синови Живко и Слободан Спироски. Живко Спироски е мој татко и е женет со мајка ми Јорданка од Јанчиште од Родот Котлинци и имаат три деца Милица, Мирко и Митко (Мите) Спироски-тоа сум Јас, нивно трето дете-сугаре. Слободан (Цобе) е оженет со Љуба од Теарце од Копевци и имаат ќерка Рада и син Борчо Спироски.

(photo:Митко Спироски, дел од чергата ткаена од Јорда Спироска, дејка од Јенчиште)
(photo:Mitko Spiroski, part of the rag by Jorda Spiroska, girl - Jenciste)

Баба Цвета има само еден брат по име Гавро Петрушов Димушевски, кој е опеан во песната и кој е постар од неа. Гавро е роден 1890 година, а умира 1943 година.

Гавро има четири сестри и тоа: баба Цвета и сестрите Јорданка, Стојанка и Менча.

Баба Јорданка е мажена во Теарце и има две ќерки Наца и Стојна. Стојна останува во Отушиште и има два сина Павле и Петре. Стојна Петровска загина од експлозија на мина 2001 година со синот Петре Петровски на патот Лешок- Жилче, за време на воените дејствија, а Наца е мажена во Фалише и има три сина Зоран, Дракче и Ѓоко.

Баба Стојанка е мажена во Теарце и има две ќерки Тодорка и Гораџа и два сина Среќко и Душан. Тодорка живее во Скопје, а мажена е за Моме и немаа деца. Гораџа живее во Јегуновце со синот Среќко, а вториот син Ќирко живее во Волонгог, а неговата ќерка Слоботка во Мелбурн Австралија. Душан живее во Теарце и има ќерка Благица мажена во Тетово и син Дракче кој остана во Теарце. Благица со мажот Александар, адвокат, има два сина Небојша и Станислав Захариевски, а Дракче има син Душко и Јовица.

Баба Менча Панева е родена 1887 и умира 1933 година и има само еден син Стојан Панев, кој работи во девизна инспекција во Народна банка на РМ до пензионирање. Стојан немаше деца и од двете жени. Првата жена се викаше Ботка Лазар Танева од Скопје која умира 1965 година. Ботка е ќерка на Лазар Ѓошо Танев од Скопје, првиот претседател на Народноослободителниот одбор на град Скопје(првиот градоначалник на Скопје). Во негова чест Угостителското училиште во Козле се вика Лазар Танев, а во Скопје една улица го носи името Лазар Танев. Денес во дворот на Градско собрание на Скопје има биста со ликот на Лазар Танев, а Кузман Георгиевски напишал книга, Лазар Танев и работничкото движење во 1994 година (извор: ред.бр. 23).

(Книга за Лазар Танев, прв градоначалник на Скопје, татко на стрина Ботка, жена на чичко ми Стојан Панев)
(A book for Lazar Tanev, first mayor of Skopje, aunt Botka's father, my uncle Stojan Panev's wife)

Втората жена на Стојан е Бранка Паркачева од Скопје, која работи во Заводот за заштита на деца и со неа немаат деца. Јас ја познавам новинарката во МРТВ за земјоделие Ирена Андреевска, на која Бранка и е тетка, односно е сестра на татко и Воислав. Инаку, Ирена е жена на сликарот Сергеј Андреевски, син на писателот Петре М. Андреевски и поетесата Светлана Христова Јоциќ (извор: ред.бр.18).

(фото: Митко Спирошки, Светлана Христова Јоциќ, со писатели и поети Тодор Чаловски, Живко Поповски, и гости на Манифестијата 160 години Кирил Пејчинович во Лешок, мај, 2005)
(photo: Mitko Spiroski, Svetlana Hristova Jocic, with writers and poets, Todor Calovski, Zivko Popovski and , guests of the Manifestation 160 years Kiril Peychinovich in Lesok, may, 2005)

Мајка и на Ирена е Љубица, која е жена на Воислав Паркачев. Бранка, Мица и Воислав Паркачеви се брат и сестри. Чичко Стојан го ополномочтува Воислав да ги води работите за погреб и на него му припаѓа оставината на чичко Стојан. Чичко Стојан беше голем филателист и имаше голема колекција на поштенски марки, а беше и голем нумизматичар и тој ги имаше сите златници и сребреници кои ги коваше Народна банка на Југославија, а имаше и барака во Сингелиќ, на ул. Финска бр.1, која припаднала на Воислав и денес е продадена. Во 2005 година се сретнав со Воислав и Љубица Паркачеви во станот во Чаир и тие ми дадоа неколку фотографии, а ми раскажаа за детали од животот на чичко Стојан и Бранка.

Јас сум ги сретнувал само двете сестри на баба Цвета и тоа баба Стојанка и баба Јорданка кога доаѓаа да ја посетат баба ми во Лешок. Баба Стојанка беше пониска и зборуваше многу полека и потивко, додека баба Јорданка беше повисока од сестрите, а зборуваше многу побрзо.

Не сум ја видел баба Менча, третата сестра на баба Цвета, а не сум го видел и дедо Гавро единствениот брат на баба Цвета. Менча е умрена 1933 година, а Гавро умира 1943 година и се закопани на едно гробно место во Бутел - стар во Скопје.

(Надгробна плоча во Бутел, Скопје, на Гавро Петрушов Димушевски - 1896-1943)
(Tombstone in Butel, Skopje, of Gavro Petrusov Dimusevski - 1896-1943)

Најстара била баба Менча која е родена 1887 година, а Гавро е роден 1890 година. Баба Јорданка и баба Стојанка мислам дека беа помлади од баба.

Татко ми кажуваше дека Гавро бил добар трговец и имал неколку дуќани и фурна во Скопје, а имал неколку куќи и дуќани во Скопје.

(Живко Спирошки, девер на свадбата на братучедот Tome Popovski, Лешок, 1938)
(Zivko Spiroski,best man of the wedding of the cousin Tome Popovski, Lesok, 1938)

Веднаш по Првата светска војна Гавро заминува во Румунија на печалба и се поврзал со работа со печалбари од Тетово, Непроштене, Лешок, Брезно, Варвара и други места кои биле во Букурешт и други места во Влашко-Румунија. Најпрво Гавро се поврзал со Доста од родот Петкои од Непроштене, ќерка на Мисайл, кои имале 9 дуќани во Букурешт. Доста имала само еден син кој бил лекар.

Гавро заработка многу пари во Влашки Букурешт и се враќа во родниот крај. Кога се враќа во Непроштене ја запознава и засакува учителката Трпана од град, која тогаш била учителка во Непроштене. Во меѓувреме, Гавро оди на печалба во Русе, Софија, Плевен, Силистра и други места во Бугарија и најповеќе тргува со вујковците Алексо и Филип од Брезно од родот Милевци кои имале неколку фабрики за текстил, цигли, за конзерви, млинови и друго во Бугарија. Гавро вршел трговија со производите од вујковците од Брезно и ги набавувал во Македонија, бил многу успешен во трговијата и бил многу имоќен и во Скопје имал неколку куќи, дуќани и фурна.

(Гавро тргувал со Филип и Алексо Занфирови од Милевци од Брезно. На сликата Филип со жената, синот Алексо, керките Соња и Емилија, 1946,Русе)
(Gavro traded with Filip and Alekso Zanfirovi - Milevci - Brezno. Filip is at the picture with his wife, the son Alekso, daughters Sonja and Emiliya, 1946,Ruse)

Баба ми Цвета парите од пензијата на дедо Трпо, кој умрел 1933 година му ги давала на Гавро, а Гавро со парите вршел трговија, но, купил и куќа и дуќани, кои по неговата изненадната смрт (срцев удар) останале во наследство на жена му Мирослава Прпа Радева и внукот од сестра му Менча-Менуша, Стојан Панев. Стојан и ашикот Гавро се погребани во Бутел-Парцела 86 алеа 2 гроб 15. до главната алеја. Целото наследство на чичко Стојан го земал неговиот старател - Воислав Паркачев, брат на Бранка Панева Паркачева, втората жена на чичко Стојан, иако дел им припаѓало и на татко ми Живко и чичко ми Слободан, чичко Душан, Стојна и Наца и др. како први братучеди. Инаку, пред и за време на Втората светска војна, татко ми Живко работел во дуќаните (гранапи) на Гавро во Скопје, заедно со чичко ми Стојан Панев и многу добро заработувале.

(Чичко Стојан Панев со сопругата Слободанка (Ботка) Лазар Танева во фустан од свила купена во Бејрут, Либан, 1962 г. при посетата на вуйко му Алексо од Брезно)

(Cicko Stojan Panev with his wife Slobodanka (Botka) Lazar Taneva in a dress of silk, which is bought in Beirut, Liban, 1962 with the visit of his wife Alekso- Brezno)

(Стојан Панев и втората жена Бранка Паркачева)
(Stojan Panev and second wife Branka Parkaceva)

Фотографијата со чичко Стојан и Ботка ми ја даде во јули 2005 година писателот Благоја Иванов, братучед на Ботка, првата жена на чичко Стојан, кога бев кај нив, тие беа во куќата на Водно и беа заедно со сопрругата Олга Иванова, која е родена во Непроштено од фамилијата Манојлови (извор:ред. бр. 24).

За патувањето на Стојан и Ботка во Бејрут и за платното од свила, што ја донела од Либан и за фустанот ми раскажаа семејството Иванови и Љубица и Војислав Паркачеви братот и снаата на Бранка, втората жена на чичко Стојан.

(Лешок, 1988, Митко Спирошки, Поглед на Собирот на Голема Богородица)
(Lesok, 1988, Mitko Spiroski, A look of the Congregation at the Assumption)

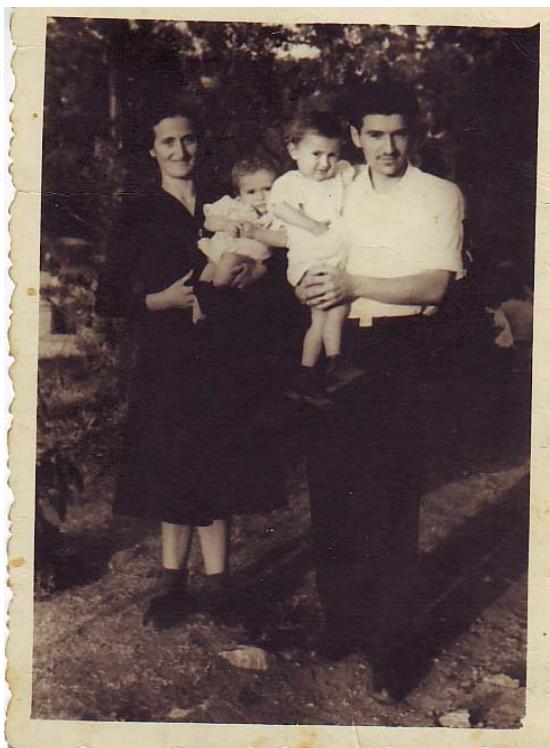
Инаку, на стрина Ботка роднина и бил Драги Крстевски Амфи, глумецот кој највише играше комични сцени. Драги Крстевски Амфи беше маж на Лепа Крстевска, која работеше во интерна контрола-на шалтер во СОК -Филијала Скопје и немаа деца.

Алексо Настав Занфиров е постар и има син по име Насто кој е женет и од Бејрут оди во Америка и нема деца, а Алексо има ќерка Соња која е мажена за православен арап-либанец и нема деца. Алексо имал жена по име Султана од Сетоле, родена 1923 година.

(Фото:Митко Спирошки, 2004, завјачка мала,ткаена на разбој од Јорда Спироска)
 (Photo:Mitko Spiroski, 2004, zavjacka mala (in Macedonian) ,textile by loom by Jorda Spiroska)

Алексо и Филип имале околу 10 фабрики ф-ка за конзерви, ф-ка за текстил, за цигли, керамиди, млин, фурна, лозја и тоа во Русе, Тетовен, Силистра и др. места.

(Лешок, 1950, Прва фотографија на Мите Спирошки во раце на мајка ми Јорда и татко ми Живко со братот)
 (Lesok, 1950, First picture of Mite Spiroski in hands of my mother Jordja and father Zivko with his brother)

Во 1943 имало имало катастрифален пожар во Брезно и изгореле многу куќи и плевни и фабриканите Алексо и Филип испратиле вагон со жито и вагон со керамиди, а за овој настан е запишано во книгата Брезно од Јован Савески (извор: ред.бр. 9).

(Емилија Филипова Занфирова, ќерка на фабрикантот Филип од родот Милевци од Брезно, регистрација со сопругот Стојан , бугарин од Русе на 30.07. 1967 год.)

(Emilija Filipova Zanfirova, manufacturer Filip's daughter of te kin Milevci -Brezno, registration with the husband Stojan, Bulgarian-Ruse on 30.07. 1967)

(Филип се јавил и дошол во 1970-те години во Белград и Брезно со жената. На сликата браќата Вељо и Милко Трпевски од Милевци со жената(во црн фустан) на Филип, а Филип најверојатно сликал)

(Filip called and came about 1970 years in Belgrade and Brezno with his wife. At the picture – brothers Veljo and Milko Trpevski on Milevci with the wife (in black dress) of Filip, and Filip probably took a photo.)

Филип Настов Занфиров останува во Рuse, таму умира и има плоча-гроб со податоци. Филип има син Алексеј (Алеко), кој е женет за Германка и нема деца. Филип има и две ќерки Соња, која е мажена и нема деца, а Емилија е мажена за Стојан и имаат две близначиња син и ќерка и живеат во Рuse.

Фотографијата со Филип, ми ја дадоа Милко и Вељо Трпевски од родот Милевци од Брезно кои живеат во Ѓорче Петров. Татко им на Вељо и Милко се викал Косто и работеле со вујко ми Крсто Апостоловски од Јанчиште, братот на мајка ми Јорда, како фурнации во Рuse. Милко Трпевски работи како благајник во Градска болница Скопје, а брат му Вељо Трпевски работеши како финансиски раководител во ТРО Центро Скопје. Милко и сопругата ми раскажаа за браќата Филип и Алексо од Милевци од Брезно, а кои живееле во Рuse Бугарија.

Вујко ми Крсто Апостоловски од Јанчиште работел во Рuse во фурна со Крсто од Брезно, татко на Милко и Вељо, но, незнам дали фурната била на Милевци од Брезно или на Глајнои од Варвара, бидејќи во Рuse бил и братот на баба Султана Ристо. Имено, Ристо од Глајној од Вравара во Рuse ги имал ќерките Бора, Доца и Ристана, додека во Софија живееле синот Иван и ќерката Душка. Јас во јануари 2005 година бев во Софија и се слушнав телефонски со Душка, која сеуште е жива и има ќерки Емилија и Антоанета. Тогаш се чув и со синот на Иван кој се вика Александар-Сашо. Во 2007 година бев во станот на Александар-Сашо, синот на Иван и се видов и со мајка му Љупка, за што подетално пишувам за родот Глајнои од Варвара во книгата Поповската фамилија и род СПИРОСКИ (Онуфриевски-Лалошои-Главинои-Византици) од Лешок, Македонија и давам фотографии. (извор: ред. бр. 18). Со Марија од Рuse се допишува со писма и се слушав телефонски. Таа била во Скопје и се видела со Тодор од Теарце синот на Гуга од Ристота братот на баба Султана. Марија ми рече дека била со хор од Рuse во Македонија пред неколку години, а нејзината ќерка Виолета е музичар и свири на пијано, од која имам слика.

(Фото:Митко Спироски, сајче везено од дејката Јорданка Спироска од Јанчиште)
(Photo:Mitko Spiroski, an embroidered costume by girl Jordanka Spiroska -Janciste)

Во Рuse биле отселени и Ѓоко, Нико и Анѓелко синови на Јоан кој е брат на Тасе и Спасен, таткото на баба Султана од Глајнои од Варвара. За нив знае добро Милко Трпевски од Брезно кој живее на ул. Ѓуро Салај бр. 53 во Ѓорче Петров.

Сашо-Александар, од Софија во 2007 година ми рече дека дедо му Ристо од Глајно имал фурна во Русе под име: Мечката, во која работеле, вујко Крсто од Јанчиште и татко му на Милко и Вељо од Брезно.

Милко Трпевски ми даде адреса од Сребра ќерка на Стојан Николов од Русе и рече дека за фамилијата на Емилија и сопругот Стојан од Русе може да ми даде податоци Сребра од Русе. Сребра е ќерка на Стојан Николов. Имено Стојан има две ќерки Сребра и Тодорка. Сребра има две деца и ќеркичката се вика Виленка, а Тодорка има две деца и се викаат Даниел и Стојан.

Адресата на Сребра е:

Сребра Николова Стојанова (Тел. во Русе: 00359/82-44-63-56)

ул. Алеи Возраждание

НС-92 Блок Искар

ВХ. А

Русе 7004, Бугарија

Алексо пребегнува преку Шврајцарија и други европски земји за Бејрут во Либан веднаш по доаѓањето на социјалистичкиот систем. Има еден син Наско и целото богатство му припаднало на синот единец. Со доаѓањето на социјалистичката власт во Бугарија, на Филип и Алексо како сопственици фабриките им се одземени од државата. Алексо заминува во Либан и таму умира, а Филип останува во Русе.

Значи, не случајно заминува во Бејрут во Либан 1960 година чичко ми Стојан Панев со Ботка кај вујко му Алексо од Милевци од Брезно, кој живеел и работел како фабрикант во Русе Бугарија и со доаѓањето на социјализмот пребегнува во Бејрут, оти очекувал да му ги конфискуваат фабриките и да го прогласат за капиталист и воен профитер.

Гавро многу тргувал со вујковците Филип и Алексо во Бугарија и бил многу ситуиран, но, тој водел и многу слободен и боемски живот.

(Ашикот, Гавро Димушевски од Непроштено 1890-1943)
(The boy-ashikot, Gavro Dimusevski -Neprosteno 1890-1943)

(Шурата Гавро Димушевки од Петкои од Непроштено и зетот Трпо Онуфриевски од Лалоши од Лешок)
 (The brother-in-law Gavro Dimusevski of Petkoi - Neprosteno and son-in-law Trpo Onufrievski of Lalozi(Glajnoi) - Lesok)

(Учесници на Манифестацијата 160 години Кирил Пејчинович во Лешок, мај 2005)
 (Studens of the Manifestation 160 years Kiril Peychinovich in Lesok, May, 2005)

Румена, мајката на Гавро била девојка од Брезно и имала брат Најдо, кој имал двајца синови Филип и Алексо и ќерка Коцана, која е мажена во Палчиште. Најдо од

Брезно бил вујко на баба Цвета и дедо Гавро, а Алексо и Филип биле вујковци на татко ми Живко, чичко ми Џобе и чичко Стојан.

Последните години од животот Гавро работи во дуќаните во Скопје и умира од срцев удар во 1943 година. Ова ми го раскажа Олга Иванова од Непроштено, жена на Благоја Иванов, драмски писател и автор на неколку книги, меѓу кои и романите Чекајќи ја зората и Стебло (извор: ред. бр.24).

Гавро е погребан во истиот гроб со мајка му Румена, сестра му Менча и внукот Стојан Панев во стар Бутел Скопје и јас кога одам во гробиштата во Бутел да запалам свеќа на гробот на моите родители Јорда и Живко, секогаш палам свеќа и на гробот на чичко Стојан и на дедо Гавро.

А, сега ќе раскажам една кратка сторија за фотографијата на која е и Гавро. Имено, ја гледам старата фотографија и ја слушам песната за ашикот Гавро и се присетувам што ми раскажува постарите за големата и трагична љубов на дедо Гавро и учителката Трпана.

(Учител Трпо Онуфриевски и игумен Сава, седат, учителот Вукашин Пеќанин, и др. учители во Лешок 1924, стојат. Дали една од учителките била Трпана, големата љубов на Гавро ?)
 (Teacher Trpo Onufrievski and prior Sava are sitting, the teacher Vukasin Pecanin, and other teachers in Lesok 1924 are standing. Was one of the teacher Trpana, Gavro's great love?)

Се сеќавам дека како дете мене многу ме интересираше да ги гледам старите фотографии, кои луѓе се насликани и како се облечени и во кои прилики биле сликани.

Еден ден како мало дете ги разгледував старите слики на кои беше дедо ми Трпо, баба Цвета, дедо Спиро, татко ми Живко и мајка ми Јорданка, како и други луѓе и наидов на една слика на која беа дедо Трпо и баба Цвета и уште двајца други мажи.

(Лешок, Млака, 1988, Искра, Живко, Јорда, Славица и Огнен Спирошки)
 (Lesok, Mlaka, 1988, Iskra, Zivko, Jorda, Slavica and Ognen Spiroski)

(Коце од Терзиини од Непроштено, опеан во песната, трговец со брашно. Белград 1939, Коце е лево заедно со Тода, Олга и Славе (брат на Коце) Самоилов Манојлов од Непроштено.)
 (Koce- Terziini - Neprosteno, he is sung in the song,trader with flour. Belgrade 1939, Koce is on the left with Toda, Olga and Slave (Koce's brother) Samoilov Manojlov - Neprosteno.)

Горната Фотографија од 1939 год. ми ја позајми Олга Самоилова Иванова, Скопје, сопруга на писателот Благоја Иванов, кој го напиша романот Стебло, во кој го описува

животот и судбините на лубето во Скопје, а посебно ги внесува и бартучетката Ботка Панева, вујко му Лазар Танев, и други лица (извор: ред.бр. 24).

Сега се присетив што ми зборуваа за Гавро и татко ми Живко и мајка ми Јорданка, како и чичко Слободан и стрина Љубица, а за последните моменти од живот на Гавро ми раскажа во 2005 година и Олга Самоилова Иванова, со потекло од родот Манојлови од Непроштено, кога бев во нивната куќа на Водно. Таа ми рече дека нејзините родители ја земале под кирија куќата и фурната од Гавро во Пајко маало во Скопје и така Олга го знаела Гавро.

Се сеќавам многу добро кога еден зимски ден најдов неколку слики во рамки на гредите под керамидите над дограмдениот котец до плевната кој беше на Стрико ми Слободан. Ја прашував баба Цвета кои лица се на сликите, кои ги најдов во плевната. Баба ми објаснуваше за сите слики, како и за сликата на која беше дедо ми Трпо и баба ми Цвета, заедно со нејзиниот брат Гавро. Тогаш баба ми Цвета ми ја раскажа љубовната драма на нејзиниот брат Гавро, на која се сеќавам се до денеска.

Се сеќавам на зборовите на баба ми Цвета која ми велеше:

„Гавро мложу га сакаше една дејка џо име Триана. Дејкашта беше мложу убаа. Таја беше учитељка у Непроштено и шаке браќи ми со неа се засака. И учитељката мложу го сакаше браќи ми Гаврошта. Оваја љубоф беше мложу гољема, ама мама Румена никако не ем дозволујеше да се земаат. Триана, беше оштетена и се сложуела да ги работи свише селски работи и да иде на нива и да копа и да молзе краве, да меси комати и све друго. Ама, мајка, тоа никако не го прифаќаше и не сакаше да се земаат за муж и жена. Кој видеје Гавро и Триана дека неможе да се земаат, објајаша се заклнане едан на друг дека нема да се земаат со друг све додека са живи. И шаке браќи ми Гавро и рече на мајка, дека нема да се ожени све дур она е жива. Прво умре шайко ми Петруш 1924 година, а посље неколку године умире и мајка. Триана шешко се разболуе и од греболема мука и јати умре мложу млада. Таке завршише гољемата љубоф на браќи ми Гавро и Триана. Неколку године откогај умре мајка ми Румена и откако умре и учитељката Триана, браќи ми Гавро се ожени за друга дејка оштетена Скојче џо име Мира-Мирослава Приша Радева. Таја беше србинка. Гавро ми рече дека Мира не га сака, ама мора да живи со некоа жена и дека не мое никоаш да га забрае Триана.“

По неколку године којај дојдоа германције, браќи ми Гавро оштетен мложу гољема мука за Триана, му јукна срцејќо. Гавро и Мира немаја деца.

И шаке, заврши жиоташти на браќи ми Гавро, ка гољем ашик и со гољем мерак за учитељката Триана. „

Инспириран од оваа голема љубов и голема трагедија, некој непознат автор седнал и напишал прекрсна селска песна.

(Лешок, 1917, Цвета Онуфриевска во богата невестинска носија накитена со многу златници и шест прстени)
(Lesok, 1917, Cveta Onufrievska in rich bridal gown which is decorated with many gold coins and six rings)

Инаку, е многу интересно да се чуе песната, кога се пее на селски начин. Песната се пее во дует и ја пеат тројца пеачи од кој едниот пеач виши, а вториот пеач сложи. Тој што виши ја почнува песната, а тој што сложи ја позема т.е. се сложува и се приклучува во пеењето и понатака заедно пеат. Пеачите треба убаво да ги сложат гласовите и двата гласови да се мешаат во заеднички глас. Тоа им успева на Браќата Гавроски. Нажалост, снимката не е квалитетна, па, се надевам, после оваа книга кога ќе прочитаат Триото Гавровски повторно ќе ја испеат и народот ќе може да слуша квалитетна и убава музика.

Значи, Гавро бил голем трговец и ацамија за тоа време и располагал со големи пари и живеел боемски живот кој се разликувал од животот и обичаите и традициите на селаните од овој крај.

Затоа, тоа нивно природно и слободно однесување и водење на љубов со Трпана, створило реакции односно неразбирање и неодобрување од средината, а посебно од мајка му Румена која била крајно патријархално воспитана и слободното водење љубов, пред да се стапи во брак, не го одобрувала на синот Гавро со учителката Трпана и го сметала како голем неморал, а посебно на девојката.

Трговецот и боем Гавро и учителката Трпана биле многу децении пред времето и средината во која живееле и се жртви на своето време.

Така, не остварена остана желбата и големата љубов на ашикот Гавро Петков од Непроштено и учителката Трпана да ги венча поп Гиго Спироф Оффуфриевски во Лешочкиот манастир.

ТАНЕЦ СЕ ИГРА СРЕТ СЕЛО

Танец се игра срет село,
Срет село у Непроштено,
Под таја стара воденца,
Воденца Марко Кокела,

Танец на гајде свиреше,
Гајдашот Спасо Војноски,
На оро селски дејчиња,
Со тульбен везени, крпчиња,

Танец ми води Стојанчо,
Стојанчо Трпев Кокела,
На ќеџот игра Грозданчо,
Грозданчо Панов Војноски,

На орав га ниша Трпана,
Ашикот Гавро от Петкои,
Нишај се нишај, Трпано,
Скоро ќе се мие венчамо,

Кум и старосфат ќе бида,
Коце и Ацо Терзиин,
Девери ќе те изнеса,
Гиго и Стојан Јанкои,

Мустулции млади делие,
Здраве, Никола Бојкои,
Нишај се нишај, Трпано,
Уltre ќе се ќердосамо,

Уltre ле ќе се венчамо,
У Лешочкиот манастир,
Венчавка ќе га изврши
Поп Гиго Спироф Лешечки.

Оваа песна ја има забележано во книгата под наслов: И ти дејче надеај се, Крстевски Тихомир-Томе Голубарот во 1978 година во издание на Центарот за информирање и издавачка дејност Полог, Тетово и благодарение на Томе Крстевски

Голубарот, оваа песна трајно ќе биде зачувана како вистински настан во која се споменуваат родот Лалошои и родот Петкои, од кој беше баба Цвета (извор: ред. бр.13).

Би сакал да напоменам дека Томе Крстевски е автор и на неколку други збирки на песни во кои има собрано многу изворни песни од Полог и Македонија, како: И ти дејче надеаај се, Ми долета ред гулаби, Распукала Шар Планина, Пукна пушка горе на Балтепе и др. (извор: ред. бр. 14, 15 и 16).

(Крстевски Тихомир-Томе, Голубарот од Тетово,автор на неколку книги на песни со сопругата)
(Krstevski Tihomir-Tome, Golubarot -Tetovo,author of some books ,songs with his wife)

Фотографијата со Томе-Голубарот ми ја даде Олга Самоилова Иванова родена од Непроштене, а мажана за писателот Благоја Иванов од Скопје. Олга била братучеда и е од истата фамилија од Минојлеи од Непроштене со Томе Крстевски Голубарот. Од фамилијата Манојлеви била и мајка му на писателот и сопственик на книгоиздавателството МИ-АН од Скопје Јован Павловски од Радиовце, која се омажила во Радиовце за татко му на писателот Јован Павловски, коавтор со Каџанов Петар и Андоновски Христо на книгата, Личности од Македонија-Енциклопедиски именик во издание на МИ-АН Скопје, коавтор и со Стефановски Живко од Радиовце на книгата Тетово-Монографија С.О. Тетово, НИП Нова Македонија, Скопје, 1969 (извор: ред.бр. 18 и 27).

Песната Танец се игра срет село е забележана и во книгата: ЛЕШОК и СОСЕДНИТЕ СЕЛА, на Здружението Лешок, Скопје печатена 2005 (извор: ред. бр. 1).

Пред многу години браќата Гавроски пееја и имаат снимено за МРТВ повеќе снимки на оригинален начин на пеење за Полошкиот крај, меѓу кои песни е и песната Танец се игра срет село.

Со овој скромен текст сакам да дадам мал придонес за дообјаснување за времето и условите во кои настанала песната, а на основа живите секавања на дел од лицата кои биле негови врсници, со прилог од фотографии.

(Лешок, 2007, Слободан и Митко Спироски, Живко Божиновски Еца, од Лешок и Трпко Коач од Варвара и Геометарот)

(Lesok, 2007, Slobodan and Mitko Spiroski, Zivko Bozinovski Eca -Lesok and Trpko Koac - Varvara and Geometarot (Geometer))

(Многу тајни има во македонската земја, Стари железни предмети, откопав во мојот плац на Кале, 2007г.)
(There are many secrets in Macedonian land, Old iron things, I excavated in my yard on Citadel, 2007)